

artisjus

MAGYAR SZERZŐI JOGVÉDŐ IRODA EGYESÜLET

Feldolgozások, átdolgozások a könnyűzenében

Tóth Péter Benjamin

Szerzői Akadémia

2012. május 29.

JOGKEZELÉS
ZÖLDEN

Egy kis szabadkozás...

- A szerzői jogi törvény szövege nagyon **általános**...
- ...rugalmas, de ebből következően **bizonytalan**...
- ...fogalomhasználata **következetes**, de épp ezért merev.

A zenei „szentháromság”

Három és mégis egy:

- **SZERZŐ**: aki a művet megalkotta
- **ELŐADÓMŰVÉSZ**: aki eljátssza, elénekli
- **HANGFELVÉTEL-ELŐÁLLÍTÓ**: aki a felvételt elkészítteti

A zenei „szentháromság”

- Tina Turner: Goldeneye (zeneszerző: Bono és The Edge)

<http://www.youtube.com/watch?v=bkBYVNrjls>

- Ha valaki elénekli a dalt:
 - Tinának mi köze hozzá?
- Ha valaki kivesz egy jól sikerült hangot a felvételtől, és sampling:
 - Bonoéknak mi köze hozzá?

Mit véd a szerzői jog?

- Nem a tartalmat!
- Hanem: annak egyéni-eredeti kifejtését.
- „Gondolatszövedék”

KÖZNYELV: „Vettem egy kottát”, „Vettem egy CD-t”,
„Jó ez a klip!”

JOG: „zenemű”

Zenei ötletek – nem védettek!

- Woki mit deim Popo

<http://www.youtube.com/watch?v=BKQf8Z5uWQ8&ob=av3n>

- Refrén zenei ötlete – ismerjük a Szerелеmbomba c. BackIIBlack számból.
- De egy ilyen ötlet nem védhető, felhasználása nem akadályozható meg,
 - Akkor sem, ha egymástól függetlenül írták...
 - És akkor sem, ha tőlük leste el.

Zenei ötletek – nem védettek!

- ÁLTALÁNOSABBAN:
 - A műfajok alapvető építőkövei – nem védettek!
 - Pl. vizuális alkotások: színek, vonalak, témák, festészeti stílusok
 - ZENE: hangok, akkordok, stílusok, szavak, egyszerű ritmusképletek, egyszerű akkordmenetek, tempó

Cover, feldolgozás

- Amikor újból előadnak egy dalt, és eközben valamilyen változtatás történik.
- Az eredeti hangfelvételt nem használják
 - vs remix, sampling

Cover, feldolgozás

- **ELŐZMÉNY:**

- A zeneszerzők és szövegírók közös jogkezelésbe vitték többszörözési és előadási jogaikat
- **TEHÁT** bárki eljátszhatja, rögzítheti azokat
- Jogdíjfizetés → Engedély

Amikor kell engedély #1

- Személyhez fűződő jog (Szt. 13.§)

„A szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes.”

Amikor kell engedély #2

- Vagyon jog (Sztj. 29.§)

„Átdolgozás a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, a filmalkotás átdolgozása és a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.”

Amikor NEM kell engedély

- **Új előadás**
 - Minden előadás egyedi!
- **Inspiráció**
 - Nem használjuk a dal kifejtését
 - Csak a tartalmat, ötletek, alapvető építőköveket

Bizonytalanság...

- **Amikor nehéz megítélni**
 - Általában maga a feldolgozó tudja legjobban
- **Sound-alike**
 - Szándékos hasonlóság
 - „Jó reggelt!” keksz
- **Originally performed by...**
 - Inkább fogyasztóvédelmi kérdés

Példák...

- Új előadás: Diana
 - Paul Anka: <http://www.youtube.com/watch?v=fuTbB-d12A0>
 - Hungária: <http://www.youtube.com/watch?v=HtzgVZAdMkl>
- Hangszerelés: I wanna be your boyfriend
 - Ramones: <http://www.youtube.com/watch?v=iS8oYnk73Ek>
 - Per Gessle: <http://www.youtube.com/watch?v=u6ELqW-7Mo0>
- Átdolgozás: Never gonna give you up
 - Rick Astley: <http://www.youtube.com/watch?v=dQw4w9WgXcQ&ob=av2e>
 - Kristóf Norbert: <http://www.youtube.com/watch?v=sykUAW-utiw&ob=av3e>

Plágium

- Jogi és etikai szempontok
- Zene és plágiumvadás: Compact Disco
- Melyik eset?
 - Egy-az-egyben nyúlás?
 - Engedély nélküli átdolgozás?
 - Jogszerű inspiráció?
- Novák Szaki...

Átdolgozások és Artisjus

Engedély nélküli átdolgozások

- Felosztás során :
 - Jogdíjat az eredeti szerző kapja
- Szerző észleli:
 - Szerzőségi jogvita

Átdolgozások és Artisjus

Engedélyezett átdolgozások

- Műbejelentés:
 - „Átdolgozó”: név feltüntetése
 - Mindenki aláírja VAGY autorizáció csatolása
 - Átdolgozó részese!
- Nem védett mű:
 - Átdolgozási Bizottságok

artisjus

MAGYAR SZERZŐI JOGVÉDŐ IRODA EGYESÜLET

JOGKEZELÉS
ZÖLDEN

